

Staatstoezicht op de Mijnen
Ministerie van Economische Zaken
en Klimaat

> Retouradres Postbus 24037 2490 AA Den Haag

Nobian Salt B.V.
t.a.v. de heer
Postbus 2089
3800 CB AMERSFOORT
per e-mail:

Staatstoezicht op de Mijnen

Bezoekadres

Henri Faasdreef 312
2492 JP Den Haag

Postadres

Postbus 24037
2490 AA Den Haag

T 070 379 8400 (algemeen)
F 070 379 8455 (algemeen)

info@sodm.nl
www.sodm.nl

Behandeld door

T

Datum 11 juli 2022

Betreft Voortgang Nobian 2022 voor wat betreft verscherpt toezicht

Ons kenmerk
22313052

Uw kenmerk

-

Bijlage(n)

-

Geachte heer ,

Op 3 februari 2021 heb ik Nobian een brief gestuurd (ref. 20307046) waarin ik meedeelde dat ik Nobian voorlopig onder verscherpt toezicht zou houden. Dit verscherpt toezicht ziet toe op:

- Veilige operatie en abandonnering van de cavernesystemen Heiligerlee/Zuidwending (HL/ZW) met als doel de veiligheid te borgen en nazorg zo veel mogelijk te beperken.
- Stabilisatie potentieel instabiele, niet-inherent veilige cavernes Twente.

Op de overige dossiers heb ik het toezicht genormaliseerd vanwege de verbeteringen die zichtbaar werden gedurende 2020. In deze brief zal ik kort ingaan op de punten waarop het verscherpt toezicht zich in de eerste helft van 2022 heeft toegespitst.

Op 14 januari 2022 heb ik Nobian een brief gestuurd met aanwijzingen voor de cavernes in Noord-Nederland (ref. 21303067). Deze aanwijzingen zijn:

1. Diepgaande analyse oorzaken seismische trillingen HL-H
2. Opzetten passend risicomanagementsysteem HL/ZW
3. Gedetailleerd projectplan inherent veilig maken HL-H

Op 27 januari 2022 heb ik Nobian een brief gestuurd (ref. 21308191) waarin ik Nobians voortgang beschrijf en beoordeel. De conclusie was dat ik het verscherpte toezicht nog noodzakelijk acht. De geconstateerde verbeteringen gedurende 2021 zaten vooral op:

- Voortgang Cavern Closure Consortium (CCC) met het in kaart brengen van de zoutkoepels in HL/ZW. Dit onderzoek zorgt ervoor dat bestaande onzekerheden verkleind en risico's mogelijk beheerst kunnen worden.
- Het gebruik van informatie uit de microseismische netwerken in HL/ZW en Twente om risico's te analyseren en te beheersen. De netwerken geven informatie over de opgetreden trillingen, en u neemt adequate acties in overeenstemming met het door u ingestelde stoplichtsysteem.
- Het analyseren van vulmateriaal-opties om de stabilisatie van de potentieel instabiele en niet-inherent veilige cavernes in Twente te versnellen. U heeft een overzicht gemaakt van de acties die nodig zijn om te komen tot een significante reductie van de periode die nodig is om de cavernes inherent veilig te maken door (gedeeltelijke) opvulling.

In deze brieven heb ik tevens aangegeven dat het veilig opereren en duurzaam afsluiten van cavernes nog onvoldoende is geborgd en dat Nobian de met pcb's

verontreinigde dakolie tijdig moet saneren nadat onderzoek in opdracht van SodM deze verontreinigingen aangetoond had. Daarnaast maakte ik kritische opmerkingen over het omgevingsmanagement en de houding van Nobian ten aanzien van afspraken. Deze beoordeelde ik beide als onvoldoende. In het verlengde van deze thema's geef ik hieronder een kort overzicht van de voortgang per onderwerp.

Voortgang van het CCC-onderzoeksprogramma HL/ZW

Naar het oordeel van SodM maakt het CCC-onderzoeksprogramma voldoende goede voortgang. Het CCC doet vanuit een wetenschappelijke basis onderzoek naar effectieve abandonnering en de nog benodigde nazorg van cavernes. Dit onderzoek zal naar verwachting nog enige jaren duren. Het blijft daarbij onzeker of de studies uiteindelijk de betrokken onzekerheden significant zullen verminderen. Ik verwacht van u dat u zich de komende jaren blijvend zult inspannen om meer wetenschappelijke kennis te vergaren.

Omdat de uitkomsten van het CCC-onderzoek mogelijk nog langere tijd op zich laten wachten, hecht ik er waarde aan te benadrukken dat u ervoor moet zorgdragen dat bestaande en geprojecteerde zoutproductie plaatsvindt op basis van de bestaande kennis en vanuit een risicogestuurde benadering waarbij Nobian op ieder moment 'in control' is. Positieve verwachtingen van het CCC-onderzoek zijn hiervoor een onvoldoende basis. Zie ook de actie hieronder over het risicomanagementsysteem HL/ZW, of zoals door u genoemd: het cavern stability integrity management system (CSIMS).

Diepgaande analyse oorzaken seismische trillingen HL-H

Gedurende de eerste helft van 2022 heeft u volgend op de onderzoeken eind 2021 verder onderzoek uitgevoerd met sonar- en vertical seismic profiling (VSP)-metingen en hebt u deze laten analyseren door een externe partij (Arup), vooralsnog zonder nadere duiding over de oorzaken. U bent voornemens om verder onderzoek, een second opinion, te laten uitvoeren door een andere externe partij (TNO). Ik verwacht het resultaat daarvan uiterlijk 1 oktober 2022 en verwacht dat de data, voor zover bruikbaar, wordt meegenomen in het zich uitbreidende geologisch model dat voor door DEEP/KBB gemaakt is/wordt en onder meer als basis dient voor het verdere werk van het CCC.

Projectplan stabilisatie HL-H

In mijn brief van 14 januari 2022 heb ik u gevraagd om uiterlijk 31 mei 2022 een projectplan te overleggen voor de opvulling van HL-H om daarmee klaar te zijn voor een eventuele escalatie. U heeft op 31 mei 2022 een projectplan ingediend. SodM beoordeelt dit als summier/onvolledig. U heeft op 20 juni 2022 aangegeven een verbeterde voorlopige versie van dit plan uiterlijk 31 oktober 2022 bij SodM te kunnen indienen en de definitieve versie uiterlijk op 31 december 2022. We verwachten dat u zich aan deze planning houdt.

Het opzetten van een passend risicomanagementsysteem voor de HL/ZW-cavernes

In mijn brief van 14 januari 2022 heb ik u, na eerdere correspondentie en gesprekken hierover eind 2021, gevraagd om uiterlijk 30 juni 2022 een risicomanagementsysteem in te dienen voor de cavernesystemen HL/ZW met bijbehorende beheersmaatregelen en handelingsplan voor elk risiconiveau. Tijdens het overleg op 20 juni 2022 gaf u aan goed op weg te zijn met het opzetten van het CSIMS en het uiterlijk 30 juni 2022 te kunnen aanbieden. Inmiddels heeft u het document op 29 juni 2022 ingediend dat u bovendien van toepassing heeft

verklaard op alle huidige winningslocaties én toekomstige winningslocaties. SodM beoordeelt op dit moment het document.

Inzicht in de kosten van abandonnering en de nazorg van alle installaties

Tijdens ons overleg op 30 juni 2021 heb ik u gevraagd mij inzicht te geven in kostenscenario's voor ontmanteling en nazorg van al uw operaties (HL/ZW en TWR). Toen reactie uitbleef heb ik in het najaar van 2021 een termijn gesteld op 15 januari 2022. Tijdens ons overleg op 24 januari 2022 gaf u aan intern actie te ondernemen om na te gaan waar de vertraging vandaan kwam en mij zo spoedig mogelijk alsnog antwoord te geven op mijn vragen. Vervolgens stuurde mij een eerste versie op 8 februari 2022. SodM had vragen over de uitgangspunten en in de periode tot mei 2022 zijn hierover verschillende overleggen geweest tussen SodM en Nobian. U heeft op 31 mei 2022 uiteindelijke kostenscenario's ingediend bij SodM. SodM heeft deze geëvalueerd en constateert dat de onzekerheden voor HL/ZW een orde groter lijken te zijn dan voor Twente Rijn (TWR). Samengevat presenteert u een "realistisch scenario" en een "conservatief/pessimistisch" scenario. SodM komt voor HL/ZW qua orde grootte op gelijke kosten voor het realistische scenario maar op hogere kosten voor het pessimistische scenario. Dit door andere, minder positieve, uitgangspunten. Voor TWR liggen de kostenniveaus duidelijk lager en zijn de onzekerheden kleiner. Om die reden presenteert u alleen het verwachte scenario. Tijdens het overleg van 20 juni 2022 heeft u mondeling aangegeven dat Nobian ook in het pessimistische scenario de kosten kan dragen. Ik heb met u afgesproken dat u mij uiterlijk 1 augustus 2022 laat weten of uw externe accountant een assessment kan maken of deze kosten inderdaad door Nobian gedragen kunnen worden. Op 1 juli 2022 zijn vooral de pessimistische scenario's (inschatting Nobian en inschatting SodM) en kostenramingen in detail besproken met uw Site Asset Manager. Hieruit kwamen twee bedragen die door de accountant moeten worden gebruikt.

Potentieel instabiele, niet-inherent veilige cavernes Twente

U maakt goede voortgang met de evaluatie van vulmaterialen en benodigde vulgraad met onderzoek. U doet ook onderzoek naar de implicaties van de recent onderzochte caverne die onder de Twence-vuilstort instabiel is geworden (caverne 086). Gebruikte geomechanische grootheden zoals 'bulking factor' kunnen eventueel minder conservatief aangenomen worden wat een gunstig effect kan hebben op de opvulstrategie en vooral de tijdsduur. U heeft aangegeven dat het onderzoek tot ver in 2023 zal duren. Op uiterlijk 31 december 2022 verwacht ik een plan gebaseerd op de beschikbare informatie van dat moment. Ik benadruk nogmaals dat ik erop toezie dat u uitgaat van bestaande kennis *totdat* voortschrijdend inzicht een andere strategie mogelijk maakt.

Pcb's in dakolie Heiligerlee / Zuidwending

In 2021 zijn als onderdeel van een REACH-inspectie monsters genomen en geanalyseerd waarbij pcb's zijn aangetroffen in de dakolie van cavernes in HL/ZW. Om deze verontreinigde dakolie te saneren, heeft Nobian een projectplan ingediend dat door SodM is beoordeeld. Op basis hiervan is Nobian begonnen met de sanering. De met pcb's verontreinigde dakolie is verwijderd bij HL-D en ZW-7. Voor ZW-7 had u geen alternatieve afdekolie voorhanden door tekorten op de markt. U heeft aangegeven dat dit geen gevaar oplevert voor de veiligheid, de pekel is verzadigd en er vindt geen ongecontroleerde logging plaats. Productie is niet geoorloofd zonder dakolie.

Meldingsgedrag

De meldingen van Nobian over de seismiciteit in HL/ZW en TWR zijn goed, evenals het nemen van de benodigde acties als gevolg daarvan, zoals beschreven in het stoplichtsysteem. SodM beoordeelt ook de afwikkeling van de aangetroffen instorting van caveerne 060 door Nobian goed. Adequate meldingen over (wijzigingen in) putwerkzaamheden, het betrekken van SodM in een vroeg stadium voor de besluitvorming rondom de abandonnering van TWR-243, een stabiele maar niet-inherent veilige caveerne in de nabijheid van een verkeersweg zijn andere voorbeelden van verantwoordelijkheidszin van Nobian als operator.

Nieuwe initiatieven

Huidige status Haaksbergen: Het vergunningsproces is in gang gezet maar laat veel 'versnippering' van aanvragen zien en lijkt (nog) niet te hebben voldaan aan de eerdere suggestie van SodM om in stappen naar een gewenst (aangevraagd) eindvolume te gaan waarbij te allen tijde geborgd is dat er tot maximaal een 'veilige' caveerne wordt geloofd. Een 'veilige' caveerne is een caveerne die met de huidige kennis zodanig geabandonneerd en achtergelaten kan worden dat benodigde nazorg zo veel mogelijk kan worden voorkomen of gereduceerd. Tevens constateer ik dat er in de omgeving veel onrust is over de lopende procedures die u nog niet hebt kunnen wegnemen met communicatie.

Conclusie

Het verscherpt toezicht blijft in ieder geval het komende halfjaar nog van kracht.

Ik herken verdere voortgang in uw streven 'in control' te komen van de productie in HL/ZW en de verkregen kennis ook toe te passen bij nieuwe aanvragen zoals in Haaksbergen en Zuiderveen en in uw relatie met Corre Energy bij de ontwikkeling van ondergrondse energieopslag cavernes. Dit uit zich in het (in ontwikkeling) hebben van verschillende managementplannen en de helderheid over de financiële implicaties van verschillende abandonneer- en nazorgscenario's.

Tegelijkertijd staat nog een aantal belangrijke acties open en blijkt nog onvoldoende dat u zich te allen tijde baseert op actuele kennis en stand van techniek en in plaats daarvan een krediet neemt op toekomstige kennis. Omgaan met onzekerheden in de ondergrond moet bovendien gepaard gaan met een vorm van scenario-denken waarbij Nobian zich tot een daarvoor noodzakelijk detailniveau voorbereid om ongewenste scenario's te mitigeren.

Ik wil het komende half jaar gebruiken om de implementatie van de verschillende in gang gezette ontwikkelingen, met name het ingediende CSIMS, met aandacht te volgen en te beoordelen. Op basis daarvan zal ik het verscherpt toezicht begin 2023 nader beschouwen.

Hoogachtend,

ir. T.F. Kockelkoren
Inspecteur-generaal der Mijnen

Mededeling

Deze brief kan openbaar gemaakt worden op de website van SodM. Ik stel u hierbij in de gelegenheid uw zienswijze te geven op het voornemen tot het openbaar maken. Uw zienswijze dient binnen twee weken na dagtekening van deze brief door Staatstoezicht op de Mijnen te zijn ontvangen.